МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності

на тему:

«Чинники та шляхи підвищення ефективності використання основних засобів в ПАТ «Одескабель»

Виконавець:
студентка ФЕУП
Доброва Вікторія Миколаївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Єгупов Юрій Артемович _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Пріоритетним напрямом стратегії соціально-економічного розвитку України є активізація промислового виробництва та підвищення його ефективності. Одним із ключових завдань у цьому контексті виступає поліпшення використання основних виробничих засобів, особливо в галузях із високим рівнем фондоозброєності праці. До таких галузей належить і електротехнічна промисловість, у складі якої важливе місце посідає кабельне виробництво. Для забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної кабельної продукції необхідна систематична модернізація виробничих потужностей та оновлення технологічного обладнання. Підвищення ефективності використання основних засобів є одним з ключових чинників забезпечення підприємства власними коштами для здійснення зазначених процесів.

Мета дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є виявлення внутрішніх резервів підвищення ефективності використання обігових коштів в ПАТ «Одескабель» та обґрунтування дієвих напрямів і механізмів їх мобілізації.

Завдання дослідження:

- здійснити аналіз економічної сутності основних засобів підприємства, визначити їх склад і структуру;
- розглянути систему показників, що характеризують продуктивність та економічну ефективність використання основних засобів;
- визначити ключові чинники, які впливають на ефективність використання основних засобів на промисловому підприємстві;
- проаналізувати основні напрями та шляхи підвищення ефективності використання основних засобів на підприємствах кабельної промисловості;
- надати загальну характеристику ПАТ «Одескабель» та провести аналіз складу і структури його обігових коштів за 2019–2023 рр.;
- дослідити динаміку показників продуктивності та ефективності використання основних засобів ПАТ «Одескабель» за 2019–2023 рр.;
- обґрунтувати стратегічні напрями і тактичні кроки щодо підвищення продуктивності та ефективності використання основних засобів на аналізованому підприємстві;
- розробити конкретні заходи щодо підвищення продуктивності та ефективності використання основних засобів у ПАТ «Одескабель» та оцінити економічний ефект від їх впровадження.

Об’єктом дослідження виступають об’єктивні економічні процеси, а також внутрішні й зовнішні чинники, що впливають на ефективність використання основних засобів підприємств кабельної промисловості.

Предметом дослідження є теоретичні та методичні засади виявлення резервів підвищення продуктивності та ефективності використання основних засобів в ПАТ «Одескабель».

Методи дослідження. У процесі дослідження застосовано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема: методи *групування та порівняння* (при аналізі основних засобів ПАТ «Одескабель» за видами, функціональним призначенням, ступенем зношення); *аналізу динамічних рядів* (при аналізі динаміки показників продуктивності та ефективності використання основних засобів ПАТ «Одескабель»; математичного моделювання при виявленні тенденцій в динаміці ступеню зносу ефективності використання основних засобів ПАТ «Одескабель»).

Інформаційна база дослідження: нормативно-правові акти України, що регламентують діяльність вітчизняних підприємств кабельної промисловості та управління основними засобами на підприємствах даної галузі; наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, присвячені теоретико-методологічним аспектам управління ефективністю використання основних засобів; форми бухгалтерської звітності ПАТ «Одескабель» за 2019–2023 роки, внутрішні документи, що характеризують господарську діяльність підприємства.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, основної частині, висновків і списку використаних джерел. Основна частина включає 3 розділи і 9 підрозділів. Робота містить 21 таблицю і 14 рисунків. Загальний обсяг роботи складає 83 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі кваліфікаційної роботи автором досліджено сучасні проблеми методології й методики аналізу резервів підвищення ефективності використання основних засобів на промислових підприємствах та викладено авторський підхід до їх вирішення.

Другий розділ кваліфікаційної роботи присвячений аналізу ефективності використання основних засобів в ПАТ «Одескабель». У даному розділі досліджені склад, структура, рух і стан основних засобів підприємства; проведений аналіз продуктивності та ефективності їх використання за період з 2019 р. по 2023 рік.

У третьому розділі сформульовані стратегічні напрямки і тактичні кроки щодо підвищення ефективності використання основних засобів на досліджуваному підприємстві. В окремому розділі представлені техніко-економічні розрахунки з обґрунтування ефективності практичної реалізації розроблених автором заходів.

ВИСНОВКИ

1. Протягом аналізованого періоду в ПАТ «Одескабель» відбулися негативні зміни у видовій структурі основних засобів. Це стосується їх активної частини, а саме групи «Машини та обладнання», частка якої зменшилася більш ніж на 11 відсоткових пунктів. При цьому на 8,48 відсоткових пунктів збільшилася частка будівель, споруд та передавальних пристроїв.

2. Суттєве зростання ступеню фізичного зносу машин та обладнання протягом аналізованого періоду (який у 2023 р. досяг 91,84%) вимагає значної активізації роботи колективу підприємства з оновлення активної частини основних засобів.

3. На основі методів математичного моделювання виявлена негативна тенденція в динаміці рентабельність основних засобів за прибутком від реалізації продукції. Побудований нами прогноз показав: якщо ця тенденція збережеться в майбутньому, то вже у 2025 році рівень зазначеного показника досягне негативного значення.

4. Одним із ключових напрямів підвищення ефективності використання основних засобів в ПАТ «Одескабель» є оновлення і модернізація обладнання. В першу чергу, зазначені процеси необхідно здійснити на лініях, які задіяні у виробництві силового кабелю, проводів та шнурів, оскільки дана номенклатурна група у 2023 році забезпечила понад половину всього обсягу виробництва.

АНОТАЦІЯ

Доброва В. М. «Чинники та шляхи підвищення ефективності використання основних засобів в ПАТ «Одескабель».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр та назва спеціальності)

за освітньою програмою «Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»

(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2025.

У роботі досліджено сучасні проблеми методології й методики аналізу резервів підвищення ефективності використання основних засобів на промислових підприємствах та викладено авторський підхід до їх вирішення. Проаналізовано поняття, склад і структуру основних засобів підприємства, показники та шляхи підвищення ефективності їх використання.

Розглянуто склад, структура, рух і фізичний стан основних засобів ПАТ «Одескабель» в розрізі їх видових груп. Проаналізовано показники продуктивності та ефективності використання основних засобів в ПАТ «Одескабель» за 2019-2023 роки.

Визначені стратегічні напрямки, тактичні кроки та конкретні заходи з підвищення ефективності використання основних засобів в ПАТ «Одескабель». Представлені розрахунки економічної ефективності впровадження запропонованих заходів.

Ключові слова: основні засоби підприємства; склад та структура; рух і фізичний знос основних засобів; фондовіддача; фондорентабельність; фактори та резерви; термін окупності.

ANNOTATION

Viktoriia Dobrova. «Factors and ways to increase the efficiency of fixed assets use in PJSC «Odeskabel».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 076 «Entrepreneurship, trade and exchange activities».

(code and name of the specialty)

for the educational program «Enterprise Economics and the organization of entrepreneurial activity».

(title of the educational program)

Odessa National Economics University. – Odessa, 2025.

The paper explores modern problems of methodology and techniques of analysis of reserves for increasing the efficiency of fixed assets use at industrial enterprises and presents the author's approach to their solution. The concept, composition and structure of fixed assets of the enterprise, indicators and ways of increasing the efficiency of their use are analyzed.

The composition, structure, movement and physical condition of fixed assets of PJSC «Odeskabel» in terms of their specific groups are considered. The indicators of productivity and efficiency of use of fixed assets in PJSC «Odeskabel» for 2019-2023 are analyzed.

Strategic directions, tactical steps and specific measures to increase the efficiency of the use of fixed assets in PJSC «Odeskabel» are identified. Calculations of the economic efficiency of the implementation of the proposed measures are presented.

Keywords: fixed assets of the enterprise; composition and structure; movement and physical depreciation of fixed assets; return on assets; return on assets; factors and reserves; payback period.